

HET VRYE BLAD,

BODE VAN LIMBURG.

Algemeen welzyn. — Godsdienst. — Vaderland. — Vryheid.

Men schryft in by A. SCHOOF, eigen.-uitg. van het VRYE BLAD, wekelyks verschynende des zaterdags 's avonds. — Abonnement prys: voor de stad, 5 fr. per jaar; 3 fr. per half jaar; 1-75 per trimester. Voor buiten, 5-50 per jaar; 3 fr. per half jaar; 2 fr. per trimester. Vooraf betaalbaar. — Alle toezending van brieven, geld, enz. moet ons vrachtry geworden.

Onze geabonneerden buiten de stad, welke den prys van het abonnement niet betaeld hebben, worden vriendelyk verzocht ons dit in postzegels of anderszins, naer hun goeddunken, te laten geworden.

ALGEMEEN OVERZICHT.

De *Moniteur universel* meldt ons de inneming van Puebla door het fransche leger. De stad heeft zich op 17 Mei onvoorwaardelyk overgegeven met 18,000 man garnizoen.

Het kon niet missen of de Franschen moesten eindigen met zich van die stad meester te maken. Puebla was verre van oninneembaar te zyn: het is slechts de vaderlandsliefde die de weêrstand zoo lang heeft doen duren. De *Moniteur* zegt niets van de verliezen door het expeditie-leger ondergaen. Wat er van zy, de oorlog is verre van geëindigd te zyn; het is voor Mexico dat de Franschen zich thans bevinden en daer wacht hen een weêrstand, waertegen die van Puebla slechts een schaduw zal geweest zyn.

Het oostenryksch gouvernement heeft het fransch-engelsch programma, betrekkelek de zaken van Polen, van de hand gewezen. Het zal aen Vrankryk nieuwe voorstellen doen. De depeche treedt in geene byzonderheden. Ziedaer dan wederom eene vertraging in de werking der diplomatie.

Overigens, wy hebben reeds gezegd hoe weinig vertrouwen wy in hare poogingen stellen; te Parys is men van gevoelen dat eene oorlogsbedreiging alleen indruk op den geest des Czars doen kan. Te Londen ook wint die gedachte veld.

Ziehier wat wy in den *Morning-Post*, den tolk van lord Palmerston, lezen:

HELDENMOED.

(VERVOLG.)

Verrukkend schouwspel! zielroerend toneel! dat het menschelyk hert van diepen eerbied en volle betrouwen zwellen doet! Hoe treffend is het, by de vlugt der nachtelyke duisternis, deze menigte uit hare kerken verjaagd, in het eenzame ongestoorde veld, onder den blauwen hemel, als in eenen on-eindig grooten tempel, onder een onmeetbaar gewelf, te zien nedergekniel!... Zulk een verheven vertoog is het den mensch niet gegeven in echte kleuren af te schetsen, neen slechts eene biddende ziel kan zulks in den geest volmaektelyk afmalen!

De booze, wien het stil gemurmel des gebeds, als eene bedreiging in de ooren ruischt, is verschrikt by het hooren van dit magtig wapen der verdrukten, in zyne goddeloosheid vreest hy toch elken oogenblik dat het Opperwezen den smeekenden verhooren gaet, daerom als het in zyne magt is, verbiedt hy den ongelukkige aen den voet der altaren zyn smartvol hert uit te boezemen en zoude hy het gebed, eenigen en laetsten troost der lydenden, van de aerde verbannen.

« De belangen van Europa, zegt hy, zullen waerschyndlyk in den uitslag der poolsche botsing gewikkeld worden. Dan zelf wanneer de traktaten Engeland niet zouden verpligten om een beslissend aendeel in de zaak te nemen, zouden wy er door andere belangen toe gedwongen worden. Het gouvernement moet eerst de diplomatieke middelen uitputten vooraleer tot de uiterste zynen toevlugt te nemen. Wanneer de diplomatieke middelen zullen uitgeput zyn, dan zal het vraagstuk van talryke moeijelikheden ontdaen zyn en onder een ander opzigt voorkomen. »

Uit Polen zyn sedert eenige dagen geene belangryke militaire berigten.

De pruisische *Moniteur* bevat eene circulaire, die door den minister van binnenlandsche zaken aen de provincie-gouverneurs is uitgeveerdigd, betrekkelek de discussiën der gemeente raden over constitutionele kwestieën en kwestieën van algemeen politiek.

De circulaire zegt dat deze discussiën niet mogen geduld worden, dewyl dezelve als strydig aen de wet zynde moeten beschouwd worden; zy voegt er by dat de beslissingen ten gevolge dier beraedslaging genomen, niet kunnen uitgevoerd worden. De minister verzekert de overheden, met die kontrol belast, hunne tuchtigende magt tegenover de magistraten zullen handhaven.

De *North-Deutsche Zeitung* meldt dat de gouverneur van Potsdam reeds aen het magistrat en aen den gemeente raed van Berlyn verboden heeft zyne beslissing ten uitvoer te brengen van eene deputatie aen den koning te zenden; hy behoudt zich overigens het regt voor om by toevallige gebeurtenissen later maatregelen te nemen.

Eindelyk hebben de Grieken eenen

Even zoo handelt men ten opzichte dezer menigte. Hoor, daer sterven eensklaps de woorden van het gevoelvulde lied, de zoete toon er van is in de opwellende borsten vermoord, en ziedaer wordt dei biddende volkschaer, zoo vreedzaam vereenigd, op eens door verscheidene groepen onmenschelyke krygers omsingeld en met woede uiteen gedreven. Met moeite vlugten kinderen en ouderlingen, in alle rigtingen ziet men personen zich met haest verwyderen: vrouwen met hunne teere vrucht beladen, worden gestooten en geslagen en vallen eindelyk van krachten uitgeput neder, jongelingen, hunne oude vaders medeslepemde, worden door de laffe huerlingen bereikt en onder voorwendsel van wederspanning te zyn mishandeld en gewond, in weinige oogenblikken bespeurt men niets meer dan de gewettigde moordenaers met opgeheven zweerden. Het veld welk daer even de plaats van een verrukkend schouwspel was, wordt weder stil en rustig.

Ten westen, by de helling van eenen heuvel, ligt een digt bewassen bosch, verder loopt eene kleine rivier in kronkelende wendingen langzaam door malsche weiden, tot dat zy in de verte aen het oog verdwynt.

koning, en lord John Russell heeft gisteren aen de Kamer der lords de erkenning van den nieuwen souverein door de mogendheden gemeld. Hy heeft erby gevoegd dat Engeland aen de mogendheden zyn inzicht had te kennen gegeven van de Ionische eilanden aen Griekenland af te staen.

Uitslag der kiezingen van 9 Juny.

HASSELT.

Kanton Hasselt.

Getal stemmers 382.

M. de Pitteurs-Hiegaerts 184 stemmen.

Witte briefjes 191 »

Kanton St-Truiden.

Getal stemmers 414.

M. de Pitteurs-Hiegaerts 400 stemmen.

Witte briefjes 14 »

Kantons Beerlingen en Herck-de-Stad.

Getal stemmers 320.

M. de Pitteurs Hiegaerts 300 stemmen.

Witte briefjes 19 »

Biljet ongelbaar 1 »

M. de Pitteurs-Hiegaerts heeft dus van de 1146 stemmers 824 stemmen bekomen.

TONGEREN.

1° Sectie. — Stad en Kanton Tongeren.

Getal stemmers, 398.

M. de graef d'Arschot bekamt 231 stemmen.

M. Claes 165 »

2° Sectie. — Kanton Borgloon.

Getal stemmers, 371.

M. de graef d'Arschot bekamt 244 stemmen.

M. Claes 127 »

3 Sectie. — Kantons Bilsen, Mechelen en Sichen.

Getal stemmers 482.

M. de graef d'Arschot bekamt 354 stem.

M. Claes 127 »

4° Sectie. — Arrondissement Maeseyck.

Getal stemmers, 479.

M. graef d'Arschot bekamt 418 stemmen.

M. Claes 61 »

Totaal der beide Arrondissementen.

Getal stemmers, 1729.

M. de graef d'Arschot bekamt 1247 stem.

M. Claes 480 »

Wanneer men met aendacht den blik naer het bosch gerigt houdt, dan ziet men na een kort gadeslaen in deszelfs donkere schaduw de beweging van verscheidene mannen. Reeds van uit de verte, by het zonderling geflicker van blanke voorwerpen, kan men vermoedelyk raden dat het eene gewapende bende is, welke in het donker des bosschen eenen oogenblikkelyke schuilplaats zoekt. Nader bytreddende ontwaert men spoedig dat het geene geoeffende soldaten zyn; de verscheidenheid van hun kleedsel, de verschillende wapenen, waervan er vele aen den landbouw ontleend zyn, verraden de afwezigheid der minste regeltucht. Het is een deel van Polen's strydhafte zonen, eindelyk door het steeds drukkender juk ontwaekt en vereenigd om de banden die hunne leden knellen te verbreken. Zy hebben elkander gezworen de vryheid te herwinnen of te sterven. Naer alle gewesten des lands zyn er moedige mannen vertrokken, ten einde hunne broeders de wapenen te doen opvatten. Reeds dagen er ten allen kanten mannen ten stryde voor het vaderland op; door gansch het land galmt de magtige noordkreet van het verdrukke volk; overal ziet men moedige

M. de graef d'Arschot heeft aldus in alle kiesbureelen de meerderheid bekomen en is senateur gekozen.

Voor de Kamer.

Leuven. Zyn gekozen: MM. Landeloos, Beeckman, Delcour en Schollaert, katholieke kandidaten.

Antwerpen. De lyst der onafhankelyke: MM. Dubois, d'Hane, Hayer Delaet en Jacobs, *Nyvel.* MM. Dechentines, Nelis, Mascar, liberalen en Snoy, katholieke.

Marche. M. Orban, liberael, *Brugge.* MM. Seonens, katholieke, de Ridder, liberael. — Balloteering tusschen Devrière en Visart. Devrière is gekozen.

Dinant. MM. De Liederkeke en Thibaut, katholieke. M. Rogier is niet gekozen.

Rousselaere. MM. Rodenbach en Dumortier, katholieke. *Dixmude.* De Coninck, katholieke.

Veurne. Desmet, katholieke, *Neufchateau.* M. Demoor, liberael, zonder mededinger.

Namen. MM. Moncheur, Wasseige, de Montpellier, Royer-de Behr' katholieke.

Mechelen. MM. d'Ursel, Van den Branden de Reeth en Notelteirs, katholieke.

Thielt. MM. de Meulenaere en De Bailly de Tillegem, katholieke.

Turnhout. MM. de Merode, Coomans en Nothomb, katholieke.

Ostende. M. Van Isegem, liberael, *Yperen.* MM. Van Renynghe, katholieke, Vandenpeereboom en Florizonne, liberale.

Arlon. M. Tesch, liberael, zonder mededinger.

Virton. M. Bouvier, liberael, *Philippeville.* M. de Baillet-Latour, liberael.

Brussel. MM. de Fré, de Rongé, Goblet, Guilery, Hyman, Jamar, Orts, Pirson, Prévinair, Van Humbecck en Van Volxem, liberale lyst.

Bastogne. M. Vanhooren, katholieke in vervanging van M. d'Hoffsmid.

Gent. M. de Kerckhove liberael.

Voor het Senaet.

Leuven. M. Deman, katholieke.

Antwerpen. M. Osy, kandidaet der onafhankelyke,

Luik. MM. Forgeur, Lonhienne en de Loos-Corswarem; liberale, zonder tegenlyst.

Gent. MM. de Cock, Gheldof en Grenier-Lefèvre, liberale.

Aelst. MM. Dellafaille en Van de Woestyne

zonen de wapenen omgorden, niet eene enkele plaats, hoe gering ook in aanzien, of zy tellt reeds hare helden.

Ofschoon er slechts weinige orde onder deze jonge lieden scheen te zyn, toch had men met voorzorg verscheidene wachten van afstand tot afstand geplaatst. In het midden der bende, digt tegen het bosch geschaerd, stond een fiere jongeling, wiens edel gelaet en mannelyke schoonheid, alsmede den doordringbaren blik zyn zwarten oogs tot gebieden scheen voorbeschikt, de armen op de borst gekruist. Het was Frederik, dien wy, na het verlaten der maegd, niet meer terugzagen en die zich nu aen het hoofd der jeudige stryders bevond. Met aendacht hield hy het oog onafwendbaar in de verte gerigt. Van tyd tot tyd scheen hy eenige bevelen, aen twee mannen die zich naest hem bevonden, mede te deelen.

Eene stofwolk, welke de aendacht van Frederik nog meer gaende maekt, verheft zich aen den gezigteinder; ongevoeliglyk schynt zy te naderen, allengskens gaen er meer en meer glinsterende stralen uit haer midden op. Aller oogen zyn naer den kant van dit verschynsel gekeerd. eensklaps her-

zyn gekozen. De ministerieelen zyn dus gevallen.

Hoei. M. de baron de Tornaco, liberael.
Doornik. MM. de Rasse en Saquelen, liberaale, zonder tegenlyst.

Ath. M. Prince de Ligne, liberael zonder mededinger.

Thuin. M. de Robiano, katholiek.

Verviers. M. Laoureux, liberael, zonder mededinger.

Eccloo. M. Kint de Nayer, katholieke.

Audenarde. M. marquis de Rodes, kathol.

Wareme. M. de Selys-Longchamps, liberael, zonder mededinger.

Charleroi. M. Pirmez, katholieke. Balotering tusschen MM. Houtart, Frison, Haron en Goret.

Termonde. M. de graef de Ribaucourt, katholieke.

Soignies. M. Wincqz, liberael, zonder mededinger.

St-Nicolas. MM. Malou en Vilain XIII katholieke.

Mons. MM. Corbisier en Tellier, liberaale, zonder tegenlyst.

Overzicht.

De oppositie verliest twee zetels, eene te Nyvel en eene te Gent; maer zy wint vyf leden te Antwerpen, een te Dixmude, een te Brugge, en een te Bastogne: Zy is dus vermeerderd van zes nieuwe leden.

Het ministerie heeft in de kiezingen van gisteren verloren:

MM. Rogier.

Devaux.

Loos, burgemeester van Antwerpen.

Vervoort, oud-voorzitter der Kamer.

De Boe.

De Gottal.

Constant d'Hoffschmidt.

De Breyne.

Te samen: acht.

Veroordeeling van het ministerie.

De uitslag der kiezingen van 9 juny voor de wetgeveende Kamers is thans volkomen gekend. Het ministerie heeft niet alleen de nederlaag ondergaan, het is door het land verpletterd geworden. De ministerieele dagbladen zelve erkennen die feit. De *Echo du Parlement* alleen vryft zich de handen en zegt, dat het oogenblik voor het ministerie gekomen is om de vryheidmoordende wetten welke het nog in zyne kartons heeft, te doen stemmen. De *Echo* verliest het hoofd; het is niet met eene meerderheid van dry of vier stemmen en na eene schrikkelijke nederlaag die bewyst dat het kassei-ministerie zynen tyd gedaen heeft, dat men met zulke wetten zou durven voor den dag komen. De Koning overigens zou weigeren er zyne bekrachtiging aen te geven. Heeft hy niet beloofd in 1837 dat hy nooit zyne toestemming zou geven aen eene wet die voor gevolg zou hebben de overhand van de eene gezindheid op de andere te verzekeren? Veel min zou hy zulks doen wanneer het land duidelyk zynen afkeer getoond heeft voor eene dezer gezindheden, zoo als zulks wederom het geval geweest is den 9 juny.

Doch werpen wy eenen blik op het slagveld, en zien wy of de tael door het ministerieel orgaan gevoerd van pas komt.

kent men dat het eene bende gewapende krygslieden is. In aller yl loopt men te wapen men deelt bevelen uit om zich strydenverdig te maken en in weinige oogenblikken zyn zy allen in gelederen geschikt, koelbloedig wacht men den vyand af.

Daer worden de eerste schoten gewisseld en langzamerhand vermeedert deszelfs getal; in verschillende rigtingen ziet men den vyand naderen. Het gevecht wordt algemeen, moedig stryden de vaderlandsche kampers. Men komt, men kerft met woede, razend dringt men tot in des vyands gelederen door, reeds meer dan een beul heeft zyne slaefche leden onder den slag eens zeissem beweevloos uitgestrekt. Maer helaes hunne digtgeslotene scharen vullen zich telkens aen, terwyl de gevallen helden niet meer kunnen vervangen worden. Onmogelyk voor de eenige dappere stryders over zoo talryke vyanden te zegpralen! Ach! wat kunnen wy honderde tegen duizenden! Neen, ofschoon zy allen met moed bezield zyn, toch moet alweer de dapperheid voor het geweld buigen!

Van alle zyden zoeken dromme woeste krygers hen te omringen. Frederik, het inzicht van den vyand merkende, denkt aen den aftogt; het bosch alleen, waer van hy zich af

M. Roger, miaister van buitenlandsche zaken, het hoofd van het kabinet, durft zyne kandidatuur te Antwerpen niet meer voorbrengen en hy begeeft zich naar Dinant, stad welke men in *bourg-pourri* wil hescheppen. De minister valt er met eene minderheid van 166 stemmen!

Te Brugge valt M. Devaux, by de steenrots waerop het doctrinarismus gebouwd stond. Hy krygt de nederlaag in eene stad waer hy sedert 1830 de wet had gegeven.

M. Vervoort, de ex-voorzitter der kamer, ontsnapt slechts aen de nederlaag door eenen vrywilligen aftogt. MM. Loos, Deboe en de Gottal vallen onder eene verpletterende meerderheid. M. de baron Osy, onafhankelyke kandidaat, bekomt 1202 stem. meer dan M. Van Havre, de man van het gouvernement!

M. d'Hoffschmidt, over vier dagen verheven tot de weerdigheid van minister van Staet hy die achtervolgens minister van openbare werken en van buitenlandsche zaken geweest is, wordt te Bastogne vervangen door eenen nieuwing in het politiek leven.

M. de Vrière, gewezen minister van openbare werken, wordt te Brugge maer by middel eener balloteering gekozen. In de eerste stemming had hy minder stemmen bekomen dan zyn tegenstryver. De onafhankelyken kunnen zich overigens gemakkellyk over zyne kiezing troosten door de benoeming van M. Soenens.

Te Yperen, de geboorte stad van M. Van den Peerenboom, heeft deze slechts eene meerderheid van 100 stemmen bekomen.

Te Gent heeft men nauweliks 30 stemmen te verplaatsen om den ministerieelen winkel in duigen te smyten.

Te Dixmude valt de ministerieele kandidaat, M. Debreyne, met eene groote minderheid.

Te Namen, zelfde uitslag.
Te Brussel, waer men ruim 12,300 kiezers telt, bekomt het ministerie maer 4000 en eenige stemmen; de oppositie verkrygt en 3862.

Wy mogen dus zeggen dat het ministerie en zyne politiek van verdrukking door het groot assisen-hof zyn veroordeeld geworden. Het openbaar geweten is het betreurlyk stelsel dat ons sedert 1837 beheerscht moede; het wil dit niet langer meer ondergaan. Het land eisch een gematigd en waerlyk vryzinnig gouvernement; een gouvernement dat de Grondwet eerbiedigt en haer loyaeltyk toepast voor al deburgers, zonder onderscheid van denkwyzers, noch van godsdienst. Het ministerie een deszelfs antinationale, anti-liberale, anti-konstitutionneele politiek is veroordeeld en onthoofd, en het zal maer afhangen van den goeden wil en het gezond verstand der vryheidsvrienden om het voor goed te begraven.

Hollandsche onderdrukking voor 1830.

Op den 10 November 1830 uitte de heer De Potter de klagen der Belgische natie in de volgende woorden:

« De gewetens waren gekwetst; het onderwys lag geteekend; de drukpers was een werktuig van het bestuur of tot zwygen ver-

vechtende verwydert heeft, biedt eene veilige schuilplaats aen. Te midden van de zyne, rukt hy ter zyde, om zyne broeders aen eene gewisse en voor het vaderland vruchteloze dood te onttrekken, maer o noodlot! vooraleer het bosch te bereiken, heeft de vyand hun reeds omsloten. — Moedig voorwaerts, myne broeders! roept Frederik uit. Toon onze vyanden, dat Polen's dapperen niet zoo gedwee het hoofd voor vreemden buigen!

Wat komt het leven dier brave helden aen deze tygers duer te staen! Frederik vecht als een woedende leeuw; omringd van eenige heldhaftige gezellen baent hy eenen weg door des vyands gelederen; de zyne met woorden aenwakkerende, bereikt hy eindelyk de laatste rangen, nog eenige stonden en hy gaet met een deel zynen gezellen den vyand ontsnappen, daer heeft hy den laatste hinderpael uit den weg geruimd en gaet in het bosch verdwynen. Op dit oogenblik ontsnapt een pynlyken gil des jongelings borst, ontzenuwd stort hy ter aerde neder en brengt de hand aen zynen boezem, met eene bevende stem roept hy uit: Vaertwel myne broeders! vaertwel ik sterf! wreekt myne dood, maer vooral wreekt myn duerbaer en lang beproefd

oordeeld; willekeurige besluiten namen de plaats in van het wettelyk stelsel; het regt van petitionnement werd miskend en al de magten werden door een enkelen ingeslurpt; schuld en verschrikkelijke uitgaven waren alleen de geschenken ons door Holland bygebragt; de lasten drukten hatelyk door hunne zwaarte en hunne verdeeling, en vielen allen op de werkende klas; eindelyk eene kwetsende uitreiking der openbare plaatsen werd door het gouvernement geoeffend voor welke de hoedanigheid van Belg een titel van verwerping was; in een woord geheel België werd behandeld als een overwonene provincie. »

Onderdrukking der doktrinairen in 1863.

Als wy onze hedendaegsche geschiedenis met de zwarte dagen van het Hollandsch bekeer nagaan, zien wy met schrik en droefheid dezelfde vyandige strekkingen tegen den godsdienst en de vryheid; dezelfde willekeurige afzettingen, dezelfde verhooging van lasten, dezelfde nuttelooze geldverkwistingen, dezelfde verachting voor het regt van petitionnement der brusselsche kooplieden tegen de kwellingen der douanen, en der Antwerpenaren tegen het onregt van het ministerie van oorlog. Het ministerie en zyne vrienden koopen of verslaven dagbladen, om zich-zelven te verheffen en hunne tegenstrijvers te beleedigen. De gewetens der katholieken worden gekweld en gekwetst; de priester wordt uit de scholen gebannen; het onderwys levert geene waerborg van godsdienst meer op; de katholieke gestichten worden als brandpunten van vervalsching en onwetendheid aengeduid; de kerkhoven worden ontheiligd en de christelyke liefdadigheid gestremd. Geene plaatsen zyn te bekomen, wanneer men geen dienaar van het ministerie is. De banvloek rust op alle de katholieken en alle de onafhankelyke liberalen. Geene vryheid meer, maer onderwerping en verslaving! Eene huichelende dwingelandy, ziedaer de levensader van ons ministerie!

De onderwyzers en hunne jaerwedde

Menige vriend van onderwys, menige voorstander van volks-beschaving zal hertelyk toegejuicht hebben, toen op 10 january laetst, in het Staetsblad het koninglyk besluit verscheen, waerby aen de lagere onderwyzers eene verhooging van jaerwedde werd toegestaan.

Menigeen zal zich gezegd hebben: voortgaen de onderwyzers uit hunnen bekrompen, gebrekvollen toestand kunnen opstaan; zy zullen zich als in een nieuw leven herscheppen en thans het hoofd als vrye, onafhankelyke burgers mogen verheffen.

Inderdaed, al was de verbetering gering, (en dit zouden wy des noods kunnen bewyzen) het was toch eene verbetering, en zoo van jaer tot jaer eene kleine verbetering verkrygende, mogten de onderwyzers hopen toch eens uit hunnen armen maetschappelyken stand op te staen. Maer nu: genieten de lagere onderwyzers de verhooging van jaer-

vaderland! dan, onder het overreiken van eenen brief, welken hy van onder zyn kleed haelde, zegde hy: Vaertwel Helena! vaertwel! het vaderland, telt een slagoffer meer! De woorden myn vaderland, myn duerbaer vaderland! verstierven op zyne brandende lippen. De held heeft voor eeuwig de oogen gesloten, het moordadig lood trof zyne vaderlandsliefdevolle borst en zyn edel bloed stroomde op 's lands bodem als eene offerande neer.

De beulen zetten onverpoosd, zoolang er een slagoffer aen hunnen bloeddorst overblyft, de moordery voort. Slechts een gering getal gelukt erin door het bosch te ontsnappen, al de overigen worden gevangen genomen en onmeedoogend gedood. Het woord genade wordt er met bloed uitgewischt. Yzingwekkend verhoog, welk het bloed in de aderen verstyven doet! Afschuwelyke misdaden, welke het hert met haet voor deszelfs plegers vervullen! Ach! keeren wy het oog van dit bloedig tooneel af, waer, by het zien der afgryselijke slagtning, de verscheurde boezem pynelyke ademt en de bloedende borst diepe zuchten loost.

E. Sm.

(Het vervolg hierna).

wedde tot welke zy regt hebben en welk hun toestand zoo zeer (zoo als menigeen het vermeent) verbeteren moest? — Het spyt ons innig, doch wy moeten op deze vraag ontkennend antwoorden.

Niet alleen genieten zy de verhooging hunner jaerwedde niet, maer weten zelfs niet eens wanneer zy die zullen bekomen.

En toch, het koninglyk besluit is daer, zal men antwoorden. Ja! het besluit is daer, en de omzendbrief des heeren Vanderpeereboom by welken hy aen de heeren gouverneurs er kennis van geeft, bestaet ingelyks, doch in beide stuks is de datum op welken het koninklyk besluit uitvoerbaer is, niet te vinden, en intusschentyd wachten de onderwyzers, reeds maenden lang naer hunne jaerwedde welke hun volgens art. 7 van het besluit in kwestie, alle maenden moest uitbetaeld worden. Zelfs de heeren burgemeesters, schoolopzigers en arrondissements-kommissarissen hebben nog niet de minste onderrigtingen van wegen het gouvernement desaengaende ontvangen. Het hooge bestuur schynt de zaak gansch vergeten. Men zal ligtelyk begrypen, dat deze staet van zaken niet kan blyven voortduren; de verhooging is toegestaan en zy dient gegeven te worden. Meer dan hoog tyd wordt het dat 't gouvernement zyne instruktien tot het doen uitvoeren des reglements aen wie het aengaet late geworden, want in der waarheid, het het koninklyk besluit zoo als het thans bestaet,

Is een peerd
Zonder steert!

De omgekeerde wereld.

Hetgeen byzonderlyk den europeaschen reiziger treft, wanneer hy in Australië komt is de omkeering van al hetgeen waeraen hy gewoon was. Aldus zyn de jaergetyden gansch tegenover gesteld aen de onze; january komt in het midden van den zomer en july in het midden van winter. De lente bevat de maenden September en October, de zomer begint met November en duert tot het einde van February. Meert april en Mei dienen voor herfst; het overige tot 31 Augustus verbeeldt den winter. Er zyn dry maenden van regen; meert en april in den herfst, en Augustus op het einde van den winter.

Wy aenschouwen de zon in het zuiden; in Australië ziet men dezelve in het noorden. Wanneer het in Australië schoon weder is, dan zakt de barometer; hy klimt integendeel by slecht. De langste dag van 't jaer komt by ons in july, in Australië valt hy in December. De warmte komt uit het noorden, de koude uit het zuiden; het is op de spitsen dat men het meeste warmte gevoelt.

De zwanen zyn zwartkleurig en de arenden wit; de bie steekt niet, de vogel zingt niet, de uil vertoont zich by dag. Zelfs de vruchten hebben niets gemeens met de onze. De peeren, by voorbeeld, die by ons in den mond smelten, zyn in Australië zoo hard als waren zy uit eiken hout gekapt. De boommen geven, in 't algemeen, geen lommer, omdat het scherp van het blad naer het licht wylt in plaats van het plat, zooals in Europa.

Men heeft eenigen tyd noodig om zich aen die schynbaer omgekeerde wereld te gewennen, die evenwel in den grond zeer verstaenbaer is.

STADSNIEUWS.

Zondag, solemniteit van het heilig Sakrament, heeft onze processie met veel pracht en luister haren gewoonen omgang door de stad gedaen onder eenen grooten toeloop van volk.

Over eenige dagen bevondt zich juffer B. van Zonhoven in het magazyn van den heer W. van Hasselt, een der meest bezochte huizen der stad, en toen zy wilde heengaan zag zy dat men haer haren *porte-monnaie* met ongeveer 300 franken ontstolen had.

Het schynt dat men reeds op het spoor der misdadige is.

Verleden donderdag had zekere Zouzon, overblyfsel der helden van Castelfidardo, voorzeker ter gedachtenis zynen roemryke daden, voor eenige zynen vrienden een smalyk soupé beloofd, en daer niet eenen der uitgenoodigden zich aen een ongeborven kalf verwachtte, waren zy byna allen lang voor het gestelde uer ter aengeduide plaats waer eenieder eene luisterlyk gedekte tafel bewonderde, toen eindelyk Jefke binnentreedt, en na eens met zynen frettenneus over pot en pan gesnuffeld te hebben, stillekens de plaet poetste zonder meer van dit lekker beetje te profiteren. De eene had zulks opgemerkt en de andere niet, zoo dat er toch eer aen het

UIT DE PERS GEKOMEN BY A. SCHOOF'S DE SLAGTOFFERS DER BLOEDWET.

DE BRAVE JOSEF, EEN LOTELING VAN 1848,

GEVOLGD VAN

JAN VAN DEN SMID, PLAETSERVANGER BY HET LEGER.

door J.-B. DE GROVE, schryver der Vlaemsche Broeders van Limburg.

Zedelyke levensschets uit de hedendaegsche geschiedenis waerin de gebruiken der Militiewet bekend gemaakt en gehékeld worden.

Het werk is opgedragen aen den heer Coomans, volksvertegenwoordiger, die met de vleijendste welwillendheid voor den schryver de opdracht er van heeft aengenomen. — Prys : 80 centiemen.

Verzekerings-Maetschappy

LLOYD BELGE

TE ANTWERPEN.

Maetschappelyk kapitaal 4 MILLIOEN franken.

De Maetschappy verzekert tegen brand, door vuer of onweder ontstaende, alle roerende of onroerende eigendommen, mits eene vooruitbetaelde, vaste en onveranderlyke premie.

Deze premien zyn zoo laag mogelyk gesteld als de ondervinding zulks toelaet, om den verzeckerde eene solide waerborg aen te bieden.

De regeling der brandschade wordt op het spoedigste bewerkstelligt.

Hoofdagent der Maetschappy te St-Truiden : ALFONS ROSELLE, klerk by den heer notaris Delgeur.

EMPRUNT ROMAIN.

Le Saint Père vient d'autoriser l'émission du restant de l'emprunt romain au cours de la bourse.

Les obligations sont de 1000 fr., de 500 fr. et de 100 fr. à l'intérêt de 5 p. % payable par semestre.

Les personnes, qui désirent effectuer un placement convenable et avantageux en contribuant aux besoins du St Siège, pourront se procurer des titres tous les jours, les dimanches et fêtes exceptés, chez M. TERWANGNE et Cie et chez M. VERCOUR et Cie, à Liège.

PROGRAMME DES COURSES

DONNÉES PAR

LA SOCIÉTÉ DE COURSES DU LIMBOURG,

SOUS LE PATRONAGE

de S. A. R. M^{te} le Comte de Flandre,

A SAINT-TROND,

LE DIMANCHE 6 SEPTEMBRE 1863, A 1 HEURE.

1° — Prix de l'Agriculture.

Courses pour chevaux de trait de la province seulement. Entrée 5 fr. Distance 800 mètres environ.

1er Prix 200 fr.

2e Prix 50 fr. ajoutés aux entrées. Les engagements seront reçus jusqu'au jour de la Course, à 10 heures du matin.

2° — Prix du Commerce.

400 fr. pour chevaux de premier croisement de tout âge, nés et élevés dans la province de Limbourg.

Entrée 10 fr. Le deuxième arrivant recevra les entrées. Distance 1200 mètres environ. Poids : 3 ans, 56 kilos ; 4 ans, 63 kilos ; 5 ans, 64 1/2 kilos ; 6 ans et au-dessus, 65 1/2 kilos.

Le cheval vainqueur d'un prix portera 3 kil. de surcharge, de 2 ou plusieurs prix, 3 kilos. Trois chevaux partant au pas de course.

Les engagements seront reçus jusqu'au 1er Septembre.

3° — Prix de la Plaine.

800 fr. pour chevaux de trois ans et au-dessus, de deuxième croisement et de demi-sang, nés et élevés en Belgique.

Entrée 20 fr., le deuxième arrivant recevra les entrées.

Poids : 3 ans, 56 kilos ; 4 ans, 63 kilos ; 5 ans, 64 1/2 kilos ; 6 ans et au-dessus 65 1/2 kilos. Les chevaux de demi-sang porteront 3 kilos en plus ; tandis que les chevaux de 2e croisement, nés et élevés dans la province de Limbourg, jouiront d'une décharge de 2 kilos.

Les engagements pour les Courses devront se faire par lettres chargées, renfermant le montant des engagements, et adressées à M. le chevalier DE MENTEN DE HORNE, secrétaire de la Société, au château de Horne, près Saint-Trond, et à Paris chez M. GRANDHOMME, secrétaire du Jockey Club, rue de Grammont, 30.

La Société des Courses du Limbourg a adopté le nouveau règlement des Courses en Belgique.

Le Secrétaire,

CHEV^r DE MENTEN DE HORNE.

Le Président de la Société,
Cie D'ARSHOT.

Tout cheval vainqueur d'un prix portera 2 kil. de surcharge, de 2 ou plusieurs prix 3 kil. Les engagements seront reçus jusqu'au 1er Septembre.

4° — Prix de la Ville.

COURSES DE HAIES (GENTLEMEN RIDERS.)

800 fr. pour tous chevaux, entiers, hongres et juments de 3 ans et au-dessus, de toute espèce et de tout pays.

Entrée 50 fr. moitié forfait, le second recevra la moitié des entrées, l'autre moitié restera au fonds de course.

Distance 2000 mètres environ, 8 haies.

Poids 75 kilos.

Tout gagnant d'une Course ou d'un Steeple-Chase de 2000 fr. portera 2 kilos de surcharge, de 4000 fr., 4 kilos et de 6000 fr. 6 kilos.

Les engag^{ts} seront reçus jusqu'au 1er Août.

5° — Steeple-Chase (Handicap.)

Prix 2000 fr. ajoutés à 100 fr. d'entrée moitié forfait, s'il est déclaré le 20 Août. Le second doublera son entrée, le troisième retirera sa mise.

Distance 3800 mètres environ, 17 obstacles au plus à franchir.

Tout cheval qui, après la publication des poids, gagnerait un Steeple-Chase de la valeur de 3000 fr. entrée comprise, portera 3 kilos de surcharge, de 4000 fr. et au-dessus, 4 kilos.

Les Gentlemen Riders recevront une décharge de 5 kilos.

Les engag^{ts} seront reçus jusqu'au 1er Août.

A messieurs les Curés.

CONCURRENCE IMPOSSIBLE.

MANUFACTURE

D'ORNEMENTS D'ÉGLISE

EN TOUT GENRE

de J.-A.-H. LEYNEN, Libraire,

A KLEINE-BROGEL, (Limbourg belge.)

Les grands avantages dont je jouis sur la plupart des autres fabricants ; étant établi à la campagne où je fais confectionner tout à prix réduit ; et tirant directement, à des conditions favorables, toutes mes étoffes de Lyon, Paris, etc, me fournissent les moyens de vendre à des prix inférieurs à tous ceux qui ont été établis jusqu'à présent.

EXEMPLE :

Une chasuble (toutes les couleurs en usage,) avec les accessoires, fond damassé soie et coton, belle croix brochée or nuée, galon système et à crête, glacé belle qualité, forme et confection excellentes coûte 45 à 50 fr. Franco en Hollande 50 à 55 fr.

Les mêmes, avec croix brochée argent ou soie, même galon argent ou soie, même prix. Chasubles de moindre qualité depuis 30 fr. Chasuble en moire, or ou argent invariables, unies ou avec croix différente, galon or ou argent, ou en autres étoffes or et argent faux, mi-fin de 60 à 250 fr. Chasubles brodées depuis 200 à 1,200 fr. et plus.

Drapeaux, bannières, chappes, dalmatique, étoles, humeraux, robes et manteaux de vierge, intérieur de tabernacle, baldaquins, stations, médaillons peints et brodés, le tout à des prix proportionnés. Restauration. Je confectionne une chasuble, vieille pour 5 francs.

Habitué de traiter complètement en confiance avec mes respectables clients, je leur laisse la liberté de tenir à ma disposition moyennant avis, les livraisons qui ne seront pas conformes à leurs commandes, et qui ne surpasseront leur attente. Facilité de paiement.

J.-A.-H. LEYNEN.

KOMT ZIEN OM U TE OVERTUIGEN.

IN DEN GULDEN SCHOEN.

P. ENTBROEKS,

M^{te}r SCHOEN- EN LEERZENMAKER,

267, Stapelstræct, 267.

heeft de eer het publiek te laten weten dat hy voor het zomerseizoen zynen winkel komt te verryken met een groot en schoon assortiment van Schoenen van allen slach

EN NAER DEN BESTEN SMAEK

voor mans, vrouwen en kinderen.

Zyn leder, enz. uit de vermaerdste huizen des lands ontvangende en hetzelfde op eene onverbeterlyke wyze verwerkende, is hy niettemin in staet te verkoopen aen pryzen tegen dewelke hoegaemd geen konkurrent op kan.

Men gelieve het voort te zeggen.

LIBRAIRIE D'ANGÉLINE SCHOOF'S,

Marché-aux-Poissons.

Nouveautés littéraires.

LES ANTONINS, ans de J.-C. 69-180, p^r le comte de Champagny, suite des Césars et de Rome et la Judée. 3 v. in-8° de 500 p. 18 00

LE CURÉ D'ARS, Vie de M. Jean-Baptiste-Marie Vianney, publiée sous les yeux et avec l'approbation de Mgr. l'évêque de Belley, par l'abbé Alfred Monnin. 2 vol. in-12 de 500 à 600 pages. 8 00

DISCOURS DE RÉCEPTION de M. le prince de Broglie à l'Académie française.—Réponse de Saint-Marc Girardin. Broch. in-8°. 1 00

SOUVENIRS DE ROME offerts par Mgr. l'évêque d'Orléans au clergé de son diocèse. Brochure in-8° de 160 pages. 2 00

ENTRETIENS SPIRITUELS du R.-P. de Ravnian, recueillis par les enfants de Marie (couvent du Sacré-Cœur de Paris 1855) suiv. d'un choix de ses pensées. 1 vol. in-12 de 300 pages. 3 00

SUITE DES ENTRETIENS du R. P. de Ravnian, recueillis par les enfants de Marie (couvent du Sacré-Cœur de Paris 1855) suivis de quelques passages de sa correspondance. 1 vol. in-12 de 250 pages. Net 3 50

SOUVENIRS DES CONFÉRENCES du R. P. de Ravnian, prononcées en 1842, pendant la station de l'Avent à la métropole de Besançon. 1re partie : conférences des hommes. — 2e partie : conférences des dames ; ouvrage approuvé par Son Éminence le Cardinal Gousset. 1 vol. in-12 de 250 p. 2 00

LA VÉRITÉ SUR LE SPIRITISME. Des évocations et du commerce avec les esprits au XIXe siècle, par M. le Mre de Roys. 0 25

L'EXILÉE, par A. Devoile. 1 vol. in-12 de 350 pages. 2 00

UN RÊVE, par le même. 2 00

LA FORTUNE ET LA RICHESSE, par Jean Lander, précédé d'une introduction par M. Ernest Bello. 1 vol. in-12 de 250 p. 2 00

HISTOIRES ET LÉGENDES irlandaises, par F. Nettement. 1 v. in-12 de 220 p. 2 00

LE TRIOMPHE DE LA RELIGION ou le retour d'un ancien colonel au catholicisme, drame en quatre actes par l'abbé M..., curé de canton. Brochure in-4°. 2 00

LES PSAUMES DE DAVID, traduction nouvelle d'après le vulgate avec des notes tirées de Bossuet, par Victor Rendu. 1 vol. in-18 de 770 pages. 1 50

MANUEL DU SACRÉ-COEUR ou méditations, prières, pratiques, indulgences et divers exercices de dévotion en l'honneur des cœurs de Jésus et de Marie, par J. G. 1 vol. in-18 de 570 pages. 4 00

PETIT MANUEL DU SACRÉ-COEUR, par le même. 0 60

MOIS DU SACRÉ-COEUR DE JÉSUS DES AMES INTÉRIEURES, avec une méditation pour chaque premier vendredi du mois et un choix de pratiques, de prières et d'exemples, par le R. P. Huguet. 1 vol. in-18 de 400 pages. 1 50

DEVOTION AU SACRÉ-COEUR DE JÉSUS en exemples, ou Excellences des prières et de pratiques en l'honneur du Sacré-Cœur démontrée par un grand nombre de miracles authentiques et par des traits empruntés à la vie des saints et à l'histoire contemporaine, par le R. P. Huguet. 1 vol. in-12 de 300 pages. 1 50

CONNAISSANCE DU COEUR DE N.-S. J.-C. percé de la lance, ouvrage du R. P. Bonucci, traduit du latin par Mgr. Luquet. 1 vol. in-12 de 430 pages. 3 75

MOIS DU SACRÉ COEUR DE JÉSUS. A. M. D. G. 1 vol. in-18 de 300 pages. 0 70

PRACTIQUE DE L'AMOUR ENVERS LE COEUR DE JÉSUS, par l'auteur du mois du Sacré-Cœur. 1 vol. in-18 de 440 pages. 4 00

Vertrekuren vanden Yzerenweg.

Van ST-TRUIDEN naer BRUSSEL, LUIK, ANTWERPEN en GENT :

8 ure 15 minuten 's morgens.
1 uer 59 » na midd. (Exp.)
6 ure 44 » 's avonds.

Van ST-TRUIDEN uaer HASSELT, MAESTRICHT en AKEN :

9 ure 34 minuten 's morgens.
3 ure 46 » na midd. (Vit.)
8 ure 00 » 's avonds.

Postwagendienst.

Van Sint-Truiden naer Tongeren : 's morgens om 9 ure en na middag om 4 ure.

Van Sint-Truiden naer Thienen : 's woensdags en 's zaterdags om 3 ure na middag.

St-Truiden.—Boekd. A. Schoofs, Vischmerkt.